

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/34/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212200082
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3212200082.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Emílie Zimovej a členov senátu JUDr. Gabriely Janákovskej a JUDr. Eriky Zajacovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa G. V., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., pracovisko V. nad V., dieťa rodičov matky U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., W. č. XXX/XX, adresa na doručovanie V. O. V., Ul. M. P. č. XXX/X, štátnej občianky SR, zastúpenej L. U. X. N., AK V., O. č. XX a otca C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. O. V., F. č. XXX/XX, štátneho občana SR, o návrhu matky na určenie výživného na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletej, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 20. februára 2012, č.k.

4P/4/2012 - 49, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh matky maloletej na určenie vyživovacej povinnosti otca za obdobie od 01.06.2009 do 18.11.2011, mesačne vo výške 30 eur. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že matka žiadala návrhom určiť výživné na maloletú späťne za čas do rozvodu, keďže rozvodové konanie trvalo od roku 2009 a právoplatne bolo skončené až dňa 18.11.2011. Právne súd prvého stupňa poukázal na § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Konštatoval, že výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne, ktoré sa počítajú odo dňa začatia konania, bez ohľadu na to, či konanie bolo začaté na návrh, alebo z úradnej povinnosti. Pri určovaní výživného za minulé obdobie súd zisťuje, aké boli konkrétne schopnosti, možnosti, zárobkové pomery povinného, potreby dieťaťa, prihliada na už poskytnuté plnenia, poskytovanie bývania, osobnej starostlivosti a hodnotí aj ďalšie zákonné kritériá. Súd skúma existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že návrh matky je potrebné ako nedôvodný zamietnuť. Uviedol, že od augusta 2009 rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Matka v konaní tvrdila, že otec od 01.06.2009 na mal. G. neprispieval nijakým spôsobom. Avšak z výpovedí otca a matky dieťaťa v tomto konaní i z konaní vedených na tamojšom súde pod sp.zn. 1P/62/2009 a 3C/73/2009 súd prvého stupňa zistil, že od augusta 2009 sa rodičia v starostlivosti o maloletú striedali a každý z nich hradil náklady spojené s jej starostlivosťou. Do tejto doby žili v spoločnej domácnosti a o mal. G. sa starali spoločne. Súd prvého stupňa skúmaním existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre priznanie výživného späťne nemal z výpovede matky dieťaťa, ako ani z ostatných listinných dôkazov za preukázané, že by matke dieťaťa bránili vo včasnom uplatnení nároku na výživné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré zákonná úprava pre späťné priznanie výživného vyžaduje. Matka mal. G. v konaní uviedla, že návrh nepodala skôr z dôvodu, že bol podaný návrh na rozvod a očakávala, že vo veci bude rozhodnuté, dieťa jej bude zverené spolu s určením vyživovacej povinnosti. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že do rozhodnutia súdu o rozvode rodičov mal. G. otcovi

dieťaťa nebola určená vyživovacia povinnosť, pričom matka návrh na určenie vyživovacej povinnosti ani nepodala, a to ani po tom, čo s otcom mal. G. už nežila v spoločnej domácnosti. Práve naopak, takýto návrh podal otec, ktorý neskôr po začatí konania zobral návrh späť, s čím matka maloletej v celom rozsahu súhlasila. Súd prvého stupňa ďalej vyslovil záver, že neobstojí ani obrana matky o očakávaní rozhodnutia o návrhu na rozvod manželstva (s ním aj o nárokoch pre maloletú), pretože vedela, že pojednávanie bolo odročované, vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie a lehota na vyhotovenie znaleckého posudku sa predlžovala. Matke už v tom čase nič nebránilo podať návrh na určenie výživného (samozrejme pri naplnení zákonných podmienok), a to i napriek tej skutočnosti, že bola kolíznym opatrovníkom o možnosti uplatnenia nároku poučená. Po vykonanom dokazovaní nezistil súd prvého stupňa ani iné dôvody na priznanie výživného spätne (okrem neexistencie dôvodov hodných osobitného zreteľa). Bolo preukázané, že po auguste 2009 sa rodičia o maloletú starali striedavo, pričom každý z nich uhrádzal náklady na jej starostlivosť v čase, keď bola maloletá v starostlivosti jedného z rodičov. Na priznanie výživného spätne nebola dôvodom ani skutočnosť, že otec poberal daňový bonus a prídavok na dieťa. Súd prvého stupňa poukázal na príslušné právne predpisy, upravujúce ich vyplácanie (zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov, ktorý upravuje výplatu daňového bonusu a zákon č. 600/2003 Z.z., upravujúci poskytovanie prídavku na dieťa). Zdôraznil, že matke maloletej nič nebránilo domáhať sa v zmysle zákona č. 600/2003 Z.z. nároku na prídavok, pričom, ak by došlo k nezhode medzi rodičmi v otázke jeho vyplácania, bolo možné postupovať podľa ust. § 35 Zákona o rodine a vo veci by rozhodol súd. Ďalej súd prvého stupňa vyslovil názor, že po tom, ako bolo vo veci rozvodu rodičov mal. G. rozhodnuté, nie je možné iným rozhodnutím v inom konaní rozhodovať o výživnom (príp. o inom výkone rodičovských práv a povinností) za totožné obdobie (t.j. za obdobie od 25.02.2011 do 28.09.2011), keďže o úprave práv a povinností rodičov k mal. G. na čas po rozvode manželstva za toto obdobie už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom o rozvode zo dňa 28.09.2011 (č.k. 3C 73/2009-154). O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., kedy žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote podala prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie matka maloletej. Namietala, že otec poškodil záujem maloletej, pretože poberal finančné prostriedky, na ktoré nemal nárok. V rozhodnom období od podania návrhu na rozvod do vyhlásenia rozsudku o rozvode sa nepodieľal žiadnou formou na výžive maloletej. Súd neriešil otázku výživného v požadovanom období v prospech maloletej aj napriek tomu, že tak mal urobiť i bez návrhu matky maloletej. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že otcovi maloletej uloží povinnosť zaplatiť výživné za čas do rozvodu manželstva vo výške 870 eur, ktoré bude otcovi povolené splátiť v štyroch splátkach po 217,50 eur mesačne. Žiadnemu z účastníkov konania nebude priznaná náhrada trov konania.

Otec maloletej, ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 a § 212 ods. 2 písm. a/, O.s.p. Dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Odvolací súd preskúmal rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní matkou maloletej vznesené a s ktorými sa už prakticky vypořiadal aj súd prvého stupňa v konaní vo veci samej. V plnom rozsahu sa stotožňuje s právnymi závermi súdu prvého stupňa, z daného titulu si osvojuje dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia dodáva nasledovné:

Súd prvého stupňa postupoval správne v súlade s ust. § 77 ods. 1, veta druhá a tretia Zákona o rodine, podľa ktorého výživné možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania a výživné pre maloleté dieťa možno priznať na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Zákonodarca prijatím podmienky naplnenia dôvodu hodného osobitného zreteľa pre priznanie výživného sledoval zdôrazniť výnimočnosť priznania výživného pre maloletého spätne po začatí konania a zamedzenie zneužívania tejto možnosti. Preto súd je povinný konzekventne skúmať

dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok ihneď po tom, ako si povinný rodič prestal plniť výživovaciú povinnosť.

Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že matka maloletej návrhom žiadala priznať výživné späťne podľa vyššie citovaného zák. ustanovenia, a to za čas od 01.06.2009 do 18.11.2011, t.j. za obdobie kedy bol podaný návrh na rozvod manželstva rodičov maloletej až do skončenia tohto konania, v ktorom bolo manželstvo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 10.01.2011, č.k. 3C 73/2009-154 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 28.09.2011, č.k. 17Co 81/2011-180. Týmto rozhodnutím bola zároveň otcovi uložená povinnosť platiť výživné na maloletú mesačne sumou 30 eur, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.11.2011. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa dostatočne preskúmal, či v konaní o priznanie výživného späťne pre maloletú bolo naplnené, že sa jedná o dôvody hodné osobitného zreteľa. Správne ustálil záver, že matka jednoznačne dôvodnosť a potrebu priznania výživného späťne nepreukázala. Maloletá od júna 2009 (odkedy matka žiadala priznať výživné späťne) do augusta 2009 žila s rodičmi v spoločnej domácnosti, od augusta 2009, kedy rodičia prestali žiť v spoločnej domácnosti, bola v ich striedavej starostlivosti a každý z nich hradil náklady súvisiace s jej starostlivosťou. V prípade, že by to opodstatňovali potreby maloletej v tom čase, mohla matka kedykoľvek podať odôvodnený návrh na súd na určenie výživného pre maloletú, zvlášť keďže konanie o rozvode rodičov trvalo dlhšie časové obdobie. Takýto návrh napokon podal sám otec maloletej, ktorý neskôr zobral späť, s čím súhlasila aj matka a tým nepriamo potvrdila, že nie je naplnená potreba určenia výživného pre maloletú v tom čase.

Pokiaľ matka v odvolaní namietala, že otec poberal finančné prostriedky, na ktoré nemal nárok (pravdepodobne mala na mysli daňový bonus a prídavky na dieťa), odvolací súd dopĺňa, že vzájomné nároky rodičov vyplývajúce z poberania takýchto dávok nie sú predmetom konania o úprave práv a povinností rodičov k maloletým, medzi ktoré je zahrnuté aj výživné. Keďže výživné za späťné obdobie pre maloletú nebolo priznané, nebol dôvod, aby súd prihliadal na ich poberanie otcom maloletej. K námietke matky, že súd prvého stupňa sám z vlastného podnetu mal začať konanie o určenie výživného pre maloletú na čas do rozvodu v dobe, keď prebiehalo konanie o rozvode manželstva rodičov (nakoľko konanie o určenie výživného je konaním, ktoré môže začať aj bez návrhu), odvolací súd akcentuje, že na takýto postup súdu nebol dôvod, pretože mal vedomosť z konania o rozvode, že o maloletú sa obaja rodičia starajú striedavo, nemal vedomosť, že by otec dieťaťa maloletú zanedbával, nestaral sa o ňu a na takýto postup súdu nedal podnet ani kolízny opatrovník.

Okresný súd sa dôsledne riadil ust. Zákona o rodine (ust. § 77 ods. 1), dostatočne zistil skutkový stav a rozhodol správne, keď návrh matky na určenie výživného za čas do rozvodu manželstva rodičov maloletej zamietol. Rozsudok okresného súdu preto podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v celom rozsahu potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.